

ФМИ, Софтуерно инженерство

УВОД В ПРОГРАМИРАНЕТОС++

ФМИ, Софтуерно инженерство

ИЗИСКВАНИЯ

• ТЕКУЩ КОНТРОЛ

През семестъра се провеждат

- 2 контролни;
- 4 домашни работи.

ВАЖНО

Домашните работи се предават само в Moodle Изпитът съдържа 90% задачи + 10% теоретична част (развиване на въпрос)

Всяка домашна работа минава през проверка за плагиатство.

ФМИ, Софтуерно инженерство

ЕЗИЦИ ЗА ПРОГРАМИРАНЕ

• ПРОГРАМА

Редица от инструкции, водеща до решаване на определена задача.

Инструкциите, с помощта на които се записва програма, изграждат език, наречен език за програмиране.

Всеки компютър има свой собствен език за програмиране (машинен език) и може да изпълнява програми, написани на него.

Машинният език е множество от машинни инструкции, които процесорът на компютъра може директно да изпълни.

ФМИ, Софтуерно инженерство

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ **"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"**

ЕЗИЦИ ЗА ПРОГРАМИРАНЕ

• ПРОГРАМА НА МАШИНЕН ЕЗИК

Програмата на машинен език представлява редица от числа, записани в двоична позиционна система.

Типичен пример за редица от машинни инструкции е следната:

- 1. Премести стойността на клетка 15000 от паметта в регистър АХ.
- 2. Извади 10 от регистъра АХ.
- 3. Ако резултатът е положително число, изпълни командата, намираща се в клетка 25000 от паметта.

За процесор Intel 80386 редицата от числа (инструкции) на машинен език има следния вид: 161 15000 45 10 127 25000

Тази редица от числа се записва в паметта, след което се изпълнява.

ФМИ, Софтуерно инженерство

ЕЗИЦИ ЗА ПРОГРАМИРАНЕ

• АСЕМБЛЕРНИ ЕЗИЦИ

Асемблерните езици дават кратки имена на командите, като:

MOV – премести;

SUB – извади;

JG – ако е по-голямо от 0, премини към...

[А] – задаване на име на адрес от паметта;

За процесор Intel 80386 редицата от числа (инструкции) **161 15000 45 10 127 25000 се свежда до:**

MOV AX, [A] SUB AX, 10 JG 25000

Компютърът не разбира тези инструкции и те трябва да бъдат преведени на машинен език, посредством компютърна програма, наречена <u>асемблер.</u>

ФМИ, Софтуерно инженерство

ЕЗИЦИ ЗА ПРОГРАМИРАНЕ

• ЕЗИЦИ ОТ ПО-ВИСОКО НИВО

При използването на езици от по-високо ниво програмистът **описва схематично основната идея** за решаване на задачата.

Специална програма, наречена компилатор (транслатор или интерпретатор), превежда това описание в машинни инструкции за конкретния процесор.

ФМИ, Софтуерно инженерство

ЕЗИЦИ ЗА ПРОГРАМИРАНЕ

• ЕЗИЦИ ОТ ПО-ВИСОКО НИВО

Машинно-зависими езици

> MOV AX, [A] SUB AX, 10 JG 25000

Машинно-независими езици

```
If (a>0)
   // do something
```

161 15000 45 10 127 25000

Машинен код

ФМИ, Софтуерно инженерство

ИНТЕГРИРАНИ СРЕДИ ЗА РАЗРАБОТКА (IDE)

Integrated Development Environment (IDE)

Софтуерно приложение, което предоставя цялостна среда за разработване на софтуер.

• Популярни интегрирани среди за разработка

Microsoft Visual Studio

Eclipse CDT

NetBeans

CodeLite

CodeBlocks

ФМИ, Софтуерно инженерство

ОСНОВЕН СИНТАКСИС НА ЕЗИКА С++

• Примерна програма на С++

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main()
  double a = 2.3;
  double b = 5.9;
  double p, s;
/* намиране на периметър на правоъгълник*/
  p = 2*(a+b)
// извеждане на периметъра на екрана
  cout << "p = " << p << endl;
  return 0;
```


ФМИ, Софтуерно инженерство

ОСНОВЕН СИНТАКСИС НА ЕЗИКА С++

• #...< >

Директива, оказваща на компилатора да <u>обработи</u> предварително последващата информация, преди същинското компилиране на програмата да е започнало.

• Някои видове

```
#include
#define
#if
#else
#line
```

• <iostream>

Част от стандартен набор от библиотеки в C++ (The Standard Library)

ФМИ, Софтуерно инженерство

ОСНОВЕН СИНТАКСИС НА ЕЗИКА C++

using namespace std

Директива за превенция на колизия на имена.

• //

Знак за коментар, подсказващ на програмиста за смисъла на следващото действие. Компилаторът не изпълнява инструкциите, означени като коментар.

```
int main (){...return 0;
```

Дефинирана функция, наречена main (главна). Всяка програма на C++ е необходимо да има такава функция.

ФМИ, Софтуерно инженерство

ОСНОВЕН СИНТАКСИС НА ЕЗИКА С++

• int (съкращение от integer)

Показва, че main връща цяло число, а не дроб или низ, например.

• {...}

Фигурни скоби, между които са записани редица от изпълними дефиниции, инструкции и оператори, които в цялата си съвкупност се наричат тяло на функцията.

cout, cin

"Си-аут", "Си-ин", имена на стандартен изходен и входен поток, които са за изход, обикновено екран или прозорец на екрана, а за вход – клавиатура, четец и др.

• <<, >>

Оператор за поточен изход и вход.

ФМИ, Софтуерно инженерство

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ **"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"**

ОСНОВЕН СИНТАКСИС НА ЕЗИКА С++

• "p = ..."

Редица от знаци, оградена в кавички, се нарича символен низ или само низ.

• double a, b, p, s Дефиниране на тип на променливи

double a = 2.3;

Инициализиране на променлива. Задаване на стойност.

Промеливата е място за съхранение на данни, която има три характеристики: тип, име и стойност Преди променливата да бъде използвана е необходимо да бъде дефинирана

Математически оператор

ФМИ, Софтуерно инженерство

ЗАДАЧИ

• ЗАДАЧА 1

Напишете програма на С++, която извежда следния текст на екрана:

Oh what a happy day! Oh yes, what a happy day! Използвайте манипулатора "endl", където е необходимо.

ФМИ, Софтуерно инженерство

ЗАДАЧИ

• ЗАДАЧА 2

Да се напише програма, която изчислява параметъра и лицето на правоъгълник със страни 5,4 и 7,9.

ЗАДАЧА 3

Да се напише програма, която изчислява параметъра и лицето на правоъгълник, при която потребителят последователно въвежда дължините на страните. Използвайте cin и cout.

• ЗАДАЧА 4

Да се напише програма, която:

- А) Потребителят въвежда радиус на окръжност;
- Б) Програмата изчислява дължината на окръжността;
- В) Програмата изчислява лицето на окръжността при зададения радиус.

PI = 3,14159265

ФМИ, Софтуерно инженерство

ЗАДАЧИ

• ЗАДАЧА 5

Напишете програма, която разменя стойностите на две числови променливи.

• ЗАДАЧА 6

Напишете програма, която намира минималното (максималното) от две цели числа.

ФМИ, Софтуерно инженерство

ВЪПРОСИ